

2. Пехота, А.Н. Многокомпонентное твердое топливо: монография /А.Н. Пехота; М-во трансп. и коммуникаций Респ. Беларусь, Белорус. гос. ун-т трансп. – Гомель: БелГУТ, 2021. – 243 с.

3. Юткин, Л.А., Электрогидравлический эффект и его применение в промышленности / Л.А. Юткин. – Л.: Машиностроение, 1986. – 253 с.

4. Пехота, А.Н. Технология производства многокомпонентного твердого топлива с использованием отходов сточных вод / А.Н. Пехота [и др.] // Энергетика. Изв. высш. учеб. заведений и энерг. объединений СНГ. – 2021. – Т. 64, № 6. – С. 525–537.

5. Пехота, А.Н. Определение эффективности параметров брикетирования и сушки многокомпонентных составов твердого топлива / А.Н. Пехота, Б.М. Хрусталева // Энергетическая Стратегия : науч.-практ. журнал. – 2022. – № 2. – С. 34–38.

6. Пехота, А.Н. Исследование термоаналитическими методами энергетических свойств брикетированного многокомпонентного топлива / А. Н. Пехота, С.А. Филатов // Энергетика. Изв. высш. учеб. заведений и энерг. Объединений СНГ. – 2022. – Т. 65, № 2. – С. 143–155.

7. Пехота, А.Н. Исследование энергетических характеристик многокомпонентного твердого топлива с использованием горючих малоиспользуемых коммунальных и производственных отходов / А. Н. Пехота // Наука и техника :Междунар. науч.-практ. журнал. – 2022. – № 2. – С. 164–174.

УДК 811.133.1

**КАРОТКАМЕТРАЖНЫЯ ФІЛЬМЫ Ў РАЗВІЦЦІ МОЎНАЙ
КАМПЕТЭНЦЫІ СТУДЭНТАЎ
SHORT FILMS IN THE DEVELOPMENT OF LANGUAGE COMPETENCE
OF STUDENTS**

Лузан А.А., преподаватель, Белорусский национальный технический университет,
Минск, Беларусь, anutik27@yandex.ru

Luzan A.A., teacher, Belarusian national technical university, Minsk, Belarus,
anutik27@yandex.ru

Аннотация. При обучении студентов важно помнить о взаимодействии культур в образовательном процессе. Преподаватель иностранного языка выступает посредником межкультурного общения. В настоящее время традиционные подходы к обучению активно сочетаются с интерактивными методами. Высокоэффективной творческой реализацией различных форм обучения и развития обучения, является регулярное использование кино и видеоматериалов в обучении иностранным языку.

Ключевые слова: короткометражный фильм, словарный запас, французский язык.

Abstract. When teaching students, it is important to remember the interaction of cultures in the educational process. A foreign language teacher acts as a mediator of intercultural communication. Currently, traditional approaches to learning are actively combined with interactive methods. A highly effective creative implementation of various forms of learning and learning development is the regular use of cinema and video materials in teaching a foreign language.

Key words: short film, vocabulary, French.

Уводзіны. Самае галоўнае ў вывучэнні замежнай мовы – гэта як мага больш і як мага даўжэй сутыкацца з ёй. На шчасце, тэя часы, калі вывучэнне мовы зводзілася толькі да граматык і схем спражэння, мінулі. Чытанне раманаў або часопісаў, праслу-

хоўванне французскіх песень або размоў па радыё, прагляд тэлеперадач – усе спосабы пашырэння французскай мовы. Але ёсць яшчэ адзін сродак, які дазваляе замацаваць веданне мовы Мальера: фільмы. Больш за тое, французскі кінематограф з'яўляецца адным з самых пладавітых у свеце і прапануе пераўздызены спектр жанраў. Вывучыць французскую мову, сумясціўшы карыснае з прыемным? Як на конт задання па кіно ці французскага серыяла і кароткаметражнага фільма. Гэта прыемны спосаб вывучыць замежную мову, атрымліваючы задавальненне. У некалькі клікаў цяпер можна атрымаць доступ да мільёнаў фільмаў і серыялаў дзякуючы струменевым платформам.

Асноўная частка. Глядзець фільмы на французскай мове і ў арыгінале – гэта акунуцца ў поўнае пагружэнне ў мову. Калі вы хочаце паглыбіцца ў французскай мове, рэгулярны прагляд фільмаў для вуснага вывучэння мовы можа быць толькі карысным, і вы навучыцеся: запамінайце новыя словы і пашыраць свой слоўнік запас. Палепшыце сваё вуснае разуменне: дзякуючы фільмам і серыялам на французскай мове вы прызвычаіце свой слых да французскай мовы. Адкрыце для сябе французскую культуру: дзякуючы французскаму кіно, якое адлюстроўвае французскую культуру, вы даведаецеся больш пра французскі лад жыцця, французскія асаблівасці і выразы. Якія перавагі мае фільм у вывучэнні мовы? Дыялогі найперш дазваляюць прывучыць вуха да мовы. Паколькі мужчынскія і жаночыя героі размаўляюць не ў аднолькавым тэмпе, не ва ўсіх аднолькавы ўзрост і тон голасу, фільмы дазваляюць прызвычаіцца да разнастайнасці сітуацый, якія сустракаюцца ў рэальнасці. Прагляд сцэны з фільма таксама дазваляе лепш зразумець знаёмыя словы, рэгістр гутарковай мовы ці нават ідыяматычныя выразы, якія прывыклі выкарыстоўваць французы. Як лепш зразумець фільмы на французскай мове? Сапраўды, фільмы, напэўна, цяжэй за ўсё зразумець на замежнай мове. Часта акцэры гавораць хутка, выкарыстоўваюць шмат знаёмых слоў і незразумелых вам ідыём. Некаторыя акцэры не вельмі добра фармулююць. Часам ёсць шумы, якія заглушаюць іх галасы. Яшчэ адна перавага ў тым, што ўсе фільмы з'яўляюцца выразам культуры краіны. Падобным чынам вы, верагодна, атрымаеце больш дакладнае ўяўленне аб французскім гумары, прагледзеўшы самыя папулярныя камедыі. Перш чым праглядаць увесь фільм, паглядзіце трэйлер, таму што ён дае агляд агульнага зместу. Не спрабуйце ўсё зразумець і не саромейцеся запісваць незнаёмыя словы або выразы, сэнс якіх незразумелы. Калі традыцыйнае кіно вас трохі палохае, не грэбуйце кароткаметражнымі фільмамі: яны таксама цікавыя, але да іх прасцей падысці. Рэгулярна глядзіце кароткаметражныя фільмы (фільмы да 10 хвілін). Вы знойдзеце іх шмат на YouTube. Гэта дазваляе паглядзець іх некалькі разоў і зразумець увесь фільм. Глядзіце фільмы на французскай мове з французскімі субтытрамі. Тэкст пацвердзіць тое, што вы думаеце, што пачулі. Субтытры маюць некаторыя памылкі, але гэта вялікая дапамога. Не затрымайцеся, калі вы не разумеце слова або фразу.

Заклучэнне. Глядзіце фільмы, якія вы ўжо глядзелі, на роднай мове. Ваша разуменне будзе прасцей. Выбірайце фільмы, якія вам падабаюцца: тыя, якія вы таксама хацелі б паглядзець на роднай мове. Такім чынам, фільмы і серыялы з'яўляюцца дадатковымі і каштоўнымі інструментамі ў вывучэнні замежнай мовы. Кіно можа быць добрым спосабам вывучыць французскую мову і дасягнуць прагрэсу, асабліва каб акліматызавацца да мовы.

ЛІТАРАТУРА

1. Абрамова, В.С. Аутентичный художественный фильм в профессионально-ориентированном обучении иностранному языку // Евразийский гуманитарный журнал. – 2018. – № 4. – С. 109–112.
2. Багамолава, А.М. Стылістыка і культура беларускага маўлення: вучэбны дапаможнік / А.М. Багамолава, Г.К. Семянькова. – Мінск: Изд-во Гревцова, 2012. – 304 с.

3. Бердичевский, Л.А. Методика межкультурного образования средствами русского языка как иностранного. – Москва: «Русский язык», 2011. – 148 с.
4. Весова, Т.Н. Методические основы использования художественных фильмов в процессе преподавания русского языка как иностранного / Т.Н. Весова, Е.В. Чистякова // Известия Волгоградского государственного технического университета. – 2013. – № 2(105). – С. 145–148.
5. Власова, О.В. Развитие критического мышления посредством работы с видео на занятиях иностранного языка // Евразийский гуманитарный журнал. – 2017. – № 1. – С. 83–88.
6. Инькова, М.Д. Неадаптированные материалы для повышения межкультурных коммуникативных компетенций обучающихся // Общество. Доверие. Риски. Материалы 3-го международного форума. Изд-во: Российский экономический университет имени Г.В. Плеханова. – 2021. – С. 235–242.
7. Панферова, Е.Ю. Проблематика использования аутентичных материалов для развития иноязычной коммуникативной компетенции // Балтийский гуманитарный журнал. – 2019. – Т. 8. – № 3 (28). С. 118–121.
8. Шульмин С. А. Инновационные подходы в системе современного образования / С. А. Шульмин, Ю. Р. Лутфуллин // Современное педагогическое образование. – 2019. – № 2. – С. 25–30.

УДК 691.311

**ПЕРСПЕКТИВА КОМПЛЕКСНОГО МЕТОДА ПЕРЕРАБОТКИ
ФОСФОГИПСА ГОМЕЛЬСКОГО ХИМИЧЕСКОГО ЗАВОДА
THE PROSPECT OF A COMPLEX METHOD OF PROCESSING
PHOSPHOGYPSUM OF THE GOMEL CHEMICAL PLANT**

Макаревич Н.Ю., аспирант, Белорусский национальный технический университет,
г. Минск, selyavi8@mail.ru

Яглов В.Н., доктор химических наук, профессор, Белорусский национальный
технический университет, г. Минск, chemistry@bntu.by

Makarevich N.Yu., graduate student Belarusian National Technical University, RB, Minsk,
selyavi8@mail.ru

Yaglov V.N., D.Sc. (Chemistry), Professor, (Technical) Belarusian National Technical
University, RB, Minsk, chemistry@bntu.by

Аннотация. Накопление фосфогипса представляет собой глобальную экологическую проблему в мире и в нашей стране также. Использование комплексного метода переработки получают два целевых продукта: один из них концентрат редкоземельных элементов (РЗЭ) и композиционные гипсовые вяжущие.

Ключевые слова: фосфогипс, переработка отхода, редкоземельные элементы, комплексный метод, композиционное вяжущее.

Abstract. The accumulation of phosphogypsum is a global environmental problem in the world and in our country as well. When using a complex processing method, two target products are obtained: one of the lower rare earth elements (REE) and composite binders.

Key words: phosphogypsum, waste recycling, rare earth elements, complex method, composite binder.

Введение. Применение отходов химического производства фосфорных удобрений неотъемлемо связано с трудностью рационального и экологически безопасного ис-